

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 42/21, 28 Ekim 2021)

Geçen hafta neler oldu?

- Türkiye, son yılların en büyük diplomatik krizlerinden birini yaşadı. İnsan hakları savunucusu Osman Kavala'nın tutukluluğunun 4'üncü yılında aralarında ABD, Almanya ve Fransa'nın da olduğu 10 ülkenin büyükelçisi bir açıklama yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kavala'nın AIHM kararları doğrultusunda serbest bırakılmasını isteyen büyükelçilerin "istenmeyen kişi" ilan edilmesi talimatı verdiğini duyurdu. Erdoğan'ın talimatına rağmen bu süreçte hiçbir ülkeye elçilerinin "persona non grata" ilan edildiğine dair resmi bir bildirim yapılmazken; krizde tansiyon, karşılıklı açıklamalar sonrası, bir anda düşüverdi. Önce ABD Büyükelçiliği sosyal medya hesabı üzerinden yaptığı açıklamada Viyana Sözleşmesi'nin 41. maddesine riayet ettiklerini belirtti. Ardından aynı içerikteki mesajı diğer büyükelçilikler de yaptı. Böylece Erdoğan yüksek perdeden yaptığı çıkıştan "yanlıştan dönüldü" diyerek geri adım atma fırsatı bulmuş oldu. Türkiye'de Batılı ülkelerin 'geri adım' attığı yönünde bir atmosfer oluşturulurken, aslında elçiliklerin açıklaması hali hazırda Viyana Sözleşmesi'ne "uyumlu davranıldığını" ifade ediyordu. Nitekim ABD Dışişleri Bakanlığı, mesajının anlamı konusunda ayrıca bir açıklama yapmak zorunda kaldı, Kavala için yaptıkları çağrının Viyana Sözleşmesi'yle tutarlı olduğunu söyledi. İktidar diplomatik başarı hayalini sürdürürken, asıl sorulması gereken soru şu; Batılı ülkelerin Viyana Sözleşmesi'ne riayet ettiğini açıklamasını sağlayarak diplomatik başarı elde eden Türkiye acaba tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ve AIHM kararlarına riayet ettiğini teyit ediyor mu?
- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kavala'nın serbest bırakılmasına ilişkin AIHM kararının uygulanmamasıyla ilgili Avrupa Konseyi'nden gelebilecek yaptırım hakkında, "Biz bildiğimizi okuruz" ifadelerini kullandı.
- İktidarın küçük ortağı MHP liderinin hedefinde de Kavala vardı. "Anayasa Mahkemesi kapatılsın" çıkışını yineleyen Devlet Bahçeli, AIHM kararlarının "Batı'nın elinde koza dönüştüğünü" savundu. Osman Kavala'nın da vatandaşlıktan çıkarılmasını istedi...
- Muhtarlara seslenen İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, metruk binalarda uyuşturucu kullanıldığını belirterek, "Muhtarlarımız 'Mahkeme kararı var yıkamayız' diyorlar. Arkadaş sen gece yık, mahkeme kararı bizim arkamızdan gelsin... Gece yarısı dozer gelsin, yıksın. Kim yıktı biz nereden bilelim ya?" dedi.
- Irak ve Suriye'ye asker gönderilmesinin iki yıl daha uzatılmasını öngören tezkere Meclis'te kabul edildi. HDP ile ana muhalefet partisi CHP de tezekereye 'Hayır' oyu kullandı.
- Anayasa Mahkemesi, 'Bireysel Başvuru İstatistikleri'ni açıkladı. Buna göre AYM'ye 2012'den bu yana 335 bini aşkın hak ihlali başvurusu yapıldı. Başvuruların 276 bin 307'si sonuçlandırılırken, yalnızca 14 bin 911'inde hak ihlali kararı verildi. İhlal kararının yüzde 62.5'i adil yargılanma hakkı, yüzde 19.1'i mülkiyet hakkı, yüzde 4.2'si de ifade özgürlüğüyle ilgili.

- Olağanüstü Hal (OHAL) İşlemleri İnceleme Komisyonu, Kanun Hükmünde Kararname'yle (KHK) meslekten ihraç edilen ve kapatılan bazı kurum ve kuruluşlara ilişkin 126 bin 758 başvurudan 118 bin 415'ini sonuçlandırdı. AİHM'in de "etkin iç hukuk yolu"(!) olarak kabul ettiği Komisyon, sadece 15 bin 50 başvuruda kabul kararı verdi.
- Aralarında Selahattin Demirtaş'ın da bulunduğu 21'i tutuklu 108 siyasetçi hakkında açılan ve Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen Kobanî davasında tahliye talepleri yine reddedildi. Mahkeme heyeti, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Demirtaş kararının yargılamayla ilgisi olmadığını öne sürdü. Bir sonraki duruşma 8 Kasım'da görülecek.
- Boğaziçi Üniversitesi'nin atanmış rektörü Naci İnci, bir ilke imza atarak "ısrarlı takip mağduru" sıfatıyla 14 öğrenci hakkında 6284 sayılı yasa uyarınca tedbir kararı aldırdı. Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin korunması ve şiddetin önlenmesi için alınacak tedbirleri içeren 6284 sayılı yasanın amacı fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik şiddetin önlenmesi. Kadın örgütleri, söz konusu yasa kapsamında tedbir talebinde bulunan kadınların başvurularının kabul edilmemesi nedeniyle kadın cinayetlerinin önlenemediğine birçok kez vurgu yaparken, kadınlar için etkili uygulanmayan kanunun Naci İnci için işletilmesi ise ülkede gelinen noktayı özetler mahiyette. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun verilerine göre 2021 yılında 293 kadın erkekler tarafından katledilmiş durumda.

Düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız "[COGITO ERGO SUM](#)" her hafta [YouTube](#) kanalımızda yayında...

Tüm video bültenlerimize erişim için [tıklayınız...](#)

Boğaziçi protestolarına açılan dava

Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan kayyum rektörlere karşı 1 Şubat'ta düzenlenen protesto eylemleri sırasında gözaltına alınan 97 öğrenci hakkında açılan davanın ilk duruşması İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet" ile suçlanan öğrencilerin yargılanmasına 10 Ocak'ta devam edilecek.

Sol Parti yöneticilerine açılan dava

Devlet-mafya-siyaset ilişkisi ile ilgili 28 Mayıs'ta İstanbul'da düzenlenen basın açıklamasına katılan SOL Parti yöneticilerine dava açıldı. İlk duruşması 11 Ocak'ta İstanbul Anadolu 54. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek dava kapsamında partinin yöneticileri Damla Atalay ve Deniz Demirdöğen 'Cumhurbaşkanına hakaret' ile

suçlanıyorlar.

Gezi protestolarına katılan 15 kişiye 93 yıl hapis

Erzincan'da Gezi Parkı eylemleriyle ilgili açılan dava 8 yıl sonra sonuçlandı. Erzincan 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'na muhalefet" ve "görevini yaptırmamak için direnme" suçlamalarıyla yargılanan 15 yurttaşı toplamda 93 yıl 10 ay hapse mahkum etti.

İstinaf Mahkemesi gazeteciye verilen cezayı az buldu!

Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Azadiya Welat Gazetesi muhabiri Çetin Kurşun hakkında "zincirleme örgüt propagandası" iddiasıyla verilen 3 yıl hapis cezasını bozdu, gazetecinin "örgüt üyeliği" suçlamasıyla cezalandırılmasını istedi.

Van'da Tabip Odası Başkanı ve TİHV temsilcisi gözaltına alındı

36 saat süren nöbetin ardından evine giderken meydana gelen trafik kazasında yaşamını yitiren meslektaşları için Van'da sağlık çalışanlarının yapmak istediği açıklama engellendi. Valiliğin eylem yasağını gerekçe gösteren polis, Van-Hakkari Tabip Odası Başkanı Hüseyin Yaviç ile Türkiye İnsan

Hakları Vakfı Temsilcisi Sevim Çiçek'i gözaltına aldı.

Dersim’de pandemi bahanesiyle eylem yasağı

Tunceli Valiliği; toplantı ve gösteri yürüyüşü, miting, konser, bildiri dağıtımı gibi tüm eylem ve etkinlikleri Kovid-19 salgını bahanesiyle 15 gün süreyle yasakladı. 8 Kasım’a kadar sürecek yasak kapsamında her türlü basın açıklaması da mülki idare iznine bağlandı. Yani 48 saat önce yapılacak müracaat sonucu valilik “uygun

görürse” basın açıklaması yapılabilecek.

Sosyal medya paylaşımına “Cumhurbaşkanına hakaret”ten ceza

Sosyal medya üzerinden paylaştığı bir video nedeniyle “Cumhurbaşkanına hakaret” iddiasıyla yargılanan avukat Sedat Ata, 11 ay 20 gün hapis cezasına çarptırıldı. Orhangazi (Bursa) 3. Asliye Ceza Mahkemesi, hapis cezasını 7 bin lira adli para cezasına çevirdi.

Gazeteci Barış Pehlivan hakkında açılan soruşturma

TSK içerisindeki tarikat örgütlenmesi iddialarını yazan gazeteci Barış Pehlivan hakkında soruşturma başlatıldı. Jandarma Genel Komutanlığı’nın şikâyeti üzerine açılan soruşturma kapsamında gazeteci “hakaret” ile suçlanıyor.

Gazeteci Pınar Gayıp hakkında açılan soruşturma

Gazeteci Pınar Gayıp hakkında, İpek Er isimli genç kadına tecavüz ederek intihara sürükleyen uzman çavuş Musa Orhan’la ilgili haberi gerekçe gösterilerek, “terörle mücadelede görev alan kişileri hedef göstermek” iddiasıyla soruşturma açıldı.

Boğaziçi protestoları

Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüs'te, rektörlük binası önüne çadır kuran üniversite öğrencilerine polis saldırdı. 45 öğrenci gözaltına alınırken, öğrencilerden 42'si gece saatlerinde serbest bırakıldı. Mahkemeye sevk edilen 3 öğrenci de 'adli kontrol' şartıyla serbest bırakıldı.

Tekin Yayinevi ve yazarına tazminat cezası

Tekin Yayinevi ile yazar Hamide Yiğit'e 'Tekmili Birden IŞİD' kitabı nedeniyle İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı (İHH) tarafından açılan tazminat davası sonuçlandı. İstanbul 20. Asliye Hukuk Mahkemesi, yayinevi ve yazarı 10 bin TL manevi tazminat cezasına çarptırdı.

Avesta Yayınları'nın fuarlara katılımı engelleniyor

Avesta Yayınları, bazı kitap fuarlarına katılmak için belediyelere ve ilgili birimlere yaptıkları başvurulara cevap gelmediğini ve fuarlara katılmalarının engellendiği duyurdu. Yayınevinin twitter hesabından yapılan açıklamada, "Kitap fuarları yapılmaya başlandı.

Okurlar soruyor, maalesef hiçbirine katıl(a)mıyoruz... neden engelleniyoruz?" denildi.

Barınma hakkı için eylem yapan öğrencilere disiplin soruşturması

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Rektörlüğü, 18 Ekim'de Merkezi Derslik Binası'nda barınma hakkı için eylem yapan öğrenciler hakkında disiplin soruşturması başlattı. Konuya ilişkin öğrencilere gönderilen yazıda; soruşturma gerekçesi derslik binasına izinsiz pankart asılması, slogan atılması ve derslik

binasının "işgal" edilmesi olarak gösterildi.

'Muz yeme' videosu paylaşan sığınmacılar sınır dışı edilecek

Bir sokak söyleşisinde Suriyeli bir öğrencinin hedef alınarak, "Sen benden daha rahatsın. Ben muz yiyemiyorum, kilolarca muz alıyorsunuz pazarlardan" denmesinin ardından sosyal medya üzerinden "muz yeme" videoları paylaşılırken; İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, videoları gerekçe göstererek

yedi sığınmacının sınır dışı edileceğini açıkladı.

Hatay'da tiyatro oyunu, 'müstehcenlik' gerekçesiyle iptal edildi

Antakya'da dün sahnelenmesi beklenen tek kişilik tiyatro oyunu "Karahindiba", gösterimine 4 saat kala Hatay Valiliği tarafından 'uygun görülmemiştir' denilerek iptal edildi. Oyuncu Sertaç Demir; oyunun, oyunda geçen 'testis' kelimesinden dolayı iptal

edildiğini belirtti.

1.118 medya çalışanı mesleki etkinlikleri nedeniyle gözaltına alındı	170 yayın kuruluşu kanun hükmünde kararnameyle kapatıldı	5 gazeteci siyasi cinayetlerde öldürüldü
4.684 kişi sosyal medya paylaşımları nedeniyle gözaltına alındı	2.357 kişi sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklandı	727 kişiye çeşitli ifadelerden ötürü 27.448 ay hapis cezası verildi

TİHV'den "Eleştiriyi Susturmak" raporu

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) 2015-2019 yılları arasındaki 5 yıllık dönemde yaşanan ifade ve medya özgürlüğü ihlallerini "Eleştiriyi Susturmak" başlığıyla raporlaştırdı. Rapora göre, 5 yılda ifade özgürlüğüne yönelik 2 bin 779 ihlal yaşandı. Bu ihlaller sonucu 6 bin 479 kişi gözaltına alındı, 2 bin 801 kişi tutuklandı. Açılan 1.372 davada 727 kişiye 27 bin 448 ay hapis cezası verildi. Bu dönemde, en az 287 polis baskını ve 146 polis müdahalesi sonucu

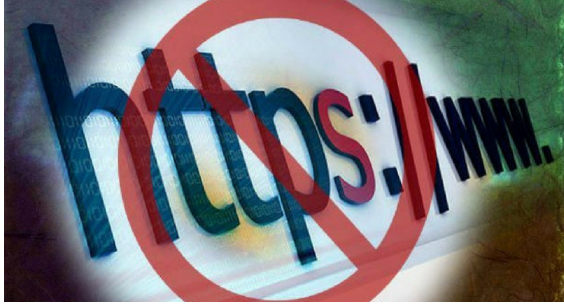
toplam 1.118 medya çalışanı gözaltına alındı; 281 medya çalışanı tutuklandı ve 311 medya çalışanı çeşitli gerekçelerle toplam 1.592 yıl 7 ay hapis cezasına çarptırıldı. En az 5 gazete kurumsal olarak, en az 23 gazeteci ise kişisel olarak fiziksel saldırıların hedefi oldu. Öte yandan, en az 4 bin 684 sosyal medya kullanıcısı gözaltına alındı. En az 2 bin 357 kişi sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklandı. Raporun tam metni için [tıklayınız.](#)

RTÜK cezaları

Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Türkiye Gençlik Vakfı-TÜGVA'nın devlet içinde kadrolaşmasıyla ilgili ortaya çıkan belgeleri haber yapan Halk TV'ye para cezası verdi. Üst Kurul; kanalın yaptığı yayınlarla TÜGVA'yı küçük düşürdüğünü, aşağıladığını

ve iftira attığını öne sürdü. RTÜK, Basın İlan Kurumu'nun şikayeti üzerine Halk TV'ye ikinci bir para cezası daha verdi. İkinci cezanın gerekçesi de BİK ve RTÜK basına baskı yapıyor denmesi! Öte yandan, TBMM eski Başkanı İsmail Karaman'ın Anayasa'nın ilk dört maddesiyle ilgili değerlendirmelerine yönelik Emre Kongar ve Merdan Yanardağ'ın eleştirileri nedeniyle TELE 1'e de ceza verildi.

Erişim engelleri

Milletvekili Ahmet Şık'ın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın yanıtlanması istemiyle verdiği soru önergesi ile ilgili haberler, Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi. Gaziantep Şahinbey Belediye Başkanı'nın damadının aldığı ihalelerle ilgili haberler, Gaziantep 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi. Boğaziçi

Üniversitesi'nin atanmış rektörü Naci İnci'nin görevlendirdiği Genel Sekreter Nedim Malkoç'un yüksek lisans ve doktora tezlerinde intihal yapmasıyla ilgili haberler, İstanbul 4. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi. Gazeteci Mehmet Kızmaz'ın Batman Gercüş Belediyesi'nin ihalesiyle ilgili kaleme aldığı "İhale arkadaşın oğluna" başlıklı haber, Gercüş Sulh Ceza Hakimliği'nce erişime engellendi. Gazeteci Timur Soykan'ın Türkiye Gençlik Vakfı-TÜGVA'nın devlet içinde kadrolaşmasıyla ilgili Birgün gazetesinde yayımlanan yazısı ve bu yazıyla ilgili haberler, Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişime engellendi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

Ramazan Akoğlu Davası

2014 yılında Diyarbakır'da gerçekleştirilen yol kesme eyleminin haber takibini yaptığı gerekçesiyle yargılanan eski DİHA muhabiri Ramazan Akoğlu'un davası...

Mahkeme: Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme heyeti, Akoğlu hakkında beş yıldır süren ve üç yıldır Diele Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından mahkemeye gönderilmesi beklenen soruşturma dosyasının beklenmesine karar vererek davayı 25 Ocak'a erteledi.

Osman Akın - Veysi Sarısözen Davası

Yeni Yaşam gazetesinin eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Osman Akın ve köşe yazarı Veysi Sarısözen'in "örgüt propagandası" suçlamasıyla yargılandıkları dava...

Mahkeme: İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme heyeti, iki isim hakkındaki yakalama kararlarının infazının beklenmesine ve yurtdışında yaşayan Sarısözen'in ifadesinin istinabe yoluyla alınması için işlem yapılmasına karar vererek, davayı 2 Şubat'a erteledi.

Medya-"FETÖ" üyeliği Davası (Yeniden Yargılama)

Ahmet Memiş, Ali Akkuş, Atilla Taş, Cemal Azmi Kalyoncu, Gökçe Fırat Çulhaoğlu, Ünal Tanık, Yakup Çetin, Yetkin Yıldız'ın "örgüte yardım", "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "Devletin kurum ve organlarını aşağılama" suçlamalarıyla yeniden yargılandıkları dava...

Mahkeme: İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Mahkeme, Atilla Taş hakkındaki AIHM kararının çevirisinin yapılmasına ve Taş haricinde sanıklar hakkındaki adli kontrol tedbirlerinin kaldırılmasına karar vererek, davayı 17 Şubat'a erteledi.

Caner Taşpınar Davası

OdaTV editörü Caner Taşpınar'ın "Damat: Fethullahçıların AKP'li Kayınpederleri" kitabı nedeniyle TBMM eski Başkanı İsmail Kahraman ve AKP milletvekili Ali İhsan Arslan'a "hakaret" suçlamasıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 11. Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 6 Ocak'ta görülecek.

Nükleer Protestosuna Açılan Dava

Fukuşima nükleer felaketinin yıldönümünde Mersin Akkuyu Nükleer Santrali'nde yapılmak istenen ve polis tarafından engellenen açıklama nedeniyle "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" ile suçlanan Mersin Nükleer Karşıtı Platform üyesi 17 kişinin yargılandığı dava...

Mahkeme: Gülnar Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Bülten yayına hazırlandığı sırada duruşmanın sonucuna ait bilgiye henüz ulaşamadık.

Turgut Öker Davası

Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu Kurucu Başkanı Turgut Öker'in Almanya'da 2015 yılında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ı protesto mitingindeki konuşması nedeniyle yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul Anadolu 10. Asliye Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Dava dosyasının Öker'in İstanbul Anadolu 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı diğer dava ile birleştirilmesine karar verilerek, duruşma 15 Mart'a ertelendi.

TV10 Çalışanları Davası

KHK ile kapatılan TV10'un kameramanı Kemal Demir ve çalışanı Kemal Karagöz'ün "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı dava...

Mahkeme: İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi

Duruşma Sonucu: Savcılık; Demir için "örgüte yardım" suçundan cezalandırılmasını, Karagöz'ün ise beraatini talep etti. Mahkeme heyeti, savunma için duruşmayı 16 Aralık'a erteledi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

Onur Yürüyüşüne Açılan Dava

Beyoğlu Kaymakamlığı tarafından yasaklanan 2021 İstanbul Onur Yürüyüşü'nde gözaltına alınan 8 kişi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamasıyla açılan dava...

2 Kasım Salı, İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi

Yetkin Yıldız Davası

Kapatılan aktifhaber.com sitesi Genel Yayın Yönetmeni Yetkin Yıldız'ın Efkan Ala'ya yönelik "hakaret" ve "iftira" suçlamalarıyla yargılandığı dava...

2 Kasım Salı, İstanbul Bakırköy 31. Asliye Ceza Mahkemesi**Özgür Gündem Davası**

Kapatılan Özgür Gündem gazetesinde 8 Eylül 2015 tarihinde yayımlanan "Saray Çıldırdı" başlıklı haber nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "terör örgütü propagandası" ile suçlanan gazetenin Eş Genel Yayın Yönetmenleri Hüseyin Aykol ve Eren Keskin ile gazetenin Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Reyhan Çapan'ın yargılandıkları dava...

3 Kasım Çarşamba, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi**Yılmaz Odabaşı Davası**

2018 yılındaki bir twitter paylaşımı nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" ile suçlanan şair ve yazar Yılmaz Odabaşı'nın yargılandığı dava...

3 Kasım Çarşamba, Yalova 2. Asliye Ceza Mahkemesi**Erdal Yıldırım Davası**

2015 ile 2018 yılları arasında yaptığı sosyal medya paylaşımları nedeniyle "örgüt propagandası" yapmak ile suçlanan Pir Sultan Abdal Kültür Derneği'nin eski yöneticisi yazar Erdal Yıldırım'ın yargılandığı dava...

4 Kasım Perşembe, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi